

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่องสุวรรณเศียร อ้อม-
ล้อมต่อมคำและท้าวหัวในแง่มุมต่างๆ ทั้งในเชิงวรรณกรรมและเชิงสังคม ผลจากการศึกษามีดังนี้

1. วรรณกรรมเรื่องสุวรรณเศียร อ้อมล้อมต่อมคำและท้าวหัว ปรากฏอยู่ในภาคกลาง
ภาคเหนือ และภาคอีสานตามลำดับ ทั้ง 3 เรื่องมีที่มาจากสุวรรณสิริสาขาคถา ในปัญญาสาขาคถา
โครงเรื่องและแก่นเรื่องของวรรณกรรมล้วนตรงกัน แต่มีการปรับเปลี่ยนจากชาตคถาดังกล่าวในราย
ละเอียดปลีกย่อย เช่น ตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์บางอย่างซึ่งน่าจะเป็นไปด้วยเหตุผลในด้าน
ความน่าเชื่อถือ ความสอดคล้องกับคำสอนหรือค่านิยมท้องถิ่น รวมทั้งเพื่อความสนุกสนาน

2. วรรณกรรมทั้ง 3 เรื่องต่างมีบทบาทต่อสังคมท้องถิ่น ทั้งในแง่ของความบันเทิงและ
การควบคุมทางสังคมด้วยหลักธรรมคำสอนที่สอดแทรกอยู่ ท้าวหัวเป็นเรื่องที่มียุทธศาสตร์มากที่สุด
เนื่องจากถูกนำมาใช้ในมหรสพค่อนข้างแพร่หลาย รองลงมาคืออ้อมล้อมต่อมคำ ซึ่งพระสงฆ์มีการ
นำมาเทศน์ในโอกาสต่างๆ ส่วนเรื่องสุวรรณเศียรน่าจะถูกใช้ในการอ่านสู่กันฟังในชุมชน สำหรับ
สภาพสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมมีทั้งส่วนที่เหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะ
เฉพาะของท้องถิ่นซึ่งมีวัฒนธรรมบางอย่างต่างออกไป นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดซึ่งสอดคล้องกับ
ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์อีกด้วย โดยเฉพาะการค้าสำเภาทางภาคกลางในช่วงต้นรัตนโกสินทร์

The purpose of this research is to make a comparison between three
literatures ; Suwannasian, Omlomtomkham, and Thaohua, in both literary and social
aspects. The result of this research indicates that:

1. Suwannasian, Omlomtomkham, and Thaohua are found in central region,
northern region, and northeastern region, respectively. All of these literatures originate
from Suwannasirasa Jataka. Thus, these literatures are similar in term of plot and theme
with some variations in smaller details such as characters, settings, and situations.
These details were changed in order to make the literatures more suitable for regions.

2. These 3 literatures play important roles as a form of entertainment and a
mean to convey social code of conduct to community members. Thaohua is the most
notable case because of its popularity. Omlomtomkham is less popular but it is used
frequently in sermon. Suwannasian is also likely to be recited among people. In case of
social aspects which are presented in the literatures, these aspects can be similar or
different depend on the characteristics of each communities and historical facts,
especially overseas trade in early Rattanakosin era.